

вікторіанської епохи [1], слугуючи своєрідним містком між елітарною літературою та масовим глядачем.

Отже, сучасні кіноадаптації романів сестер Бронте виступають складним і багаторівневим інструментом міжкультурної комунікації. Вони не просто ілюструють класичний текст, а створюють новий, самостійний культурний продукт. Цей продукт успішно транслює класичні ідеї через призму сучасної етики, психології, постколоніальної критики та візуальної естетики, об'єднуючи аудиторії різних країн, культур і поколінь у спільному діалозі про неминущі загальнолюдські цінності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. 5 найкращих екранізацій романів сестер Бронте. Vogue UA : вебсайт. 2025. 2 квіт. URL: <https://vogue.ua/article/culture/knigi/5-naykrashchih-ekranizaci-y-romaniv-sester-bronte-58875.html> (дата звернення: 20.03.2026).
2. Клименко (Синьоок) Г. А. Сув'язь літератури й кіно: атмосфера доби й динаміка візій (на матеріалі життєпису й романістики сестер Бронте). Наукові записки. Серія: Філологічні науки. 2025. № 215. С. 171–185. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-215-21> (дата звернення: 20.03.2026).
3. Bejdić Z. Narrating Women's Mental Suffering in the Novels Jane Eyre by Charlotte Brontë and Wide Sargasso Sea by Jean Rhys and Their Respective Film and TV Adaptations in Postcolonial and Psychoanalytic Context : doctoral thesis. Madrid : Universidad Complutense de Madrid, 2024. 358 p.
4. Durán Manso V., Raya-Bravo I., Sánchez-Labela Martín I. The evolution of Jane Eyre in film adaptation: from classic female stereotype to independent woman. Ars Longa. 2021. No. 30. P. 325–339. URL: <http://doi.org/10.7203/arslonga.30.16831> (дата звернення: 20.03.2026).
5. Han C. P. The Tenant of Wildfell Hall's (1848) Residence at the BBC: Neo-Victorian Adaptations in the 1960s and 1990s. Neo-Victorian Studies. 2018. Vol. 10, no. 2. P. 32–67.

Рахуба Анастасія

здобувач першого рівня вищої освіти,

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Науковий керівник: Павлюк А.Б.,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови

РОЛЬ ВІЛЬЯМА ШЕКСПІРА У РОЗВИТКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Постановка проблеми. У сучасному мовознавстві залишається дискусійним питання про вплив Вільяма Шекспіра на розвиток англійської мови. Зокрема, проблема полягає у визначенні того, чи був він безпосереднім творцем значної кількості нових слів і мовних форм, чи лише фіксував і популяризував уже існуючі мовні явища. Відсутність чітких мовних норм у

ранньомодерний період ускладнює розмежування між індивідуальними новаціями автора та загальними тенденціями розвитку мови [1].

Метою дослідження є аналіз особливостей мовотворчої діяльності Вільяма Шекспіра, зокрема способи утворення нових слів, трансформації значень та формування фразеологізмів, а також визначення його ролі у процесах стандартизації та розвитку англійської мови в період пізнього Ренесансу.

Творчість Вільяма Шекспіра припадає на період пізнього Ренесансу, а саме на епохи Єлизаветинського (1558–1603) та Яковіанського правління (1603–1625). Він народився в Англії у 1564 році та був не лише драматургом, а й поетом та актором, активно залученим до театрального життя Лондона. Саме в цей період англійська мова перебувала на етапі активного розвитку та ще не мала чітко встановлених норм. На початку своєї кар'єри Шекспір здобув визнання завдяки публікації поем “Venus and Adonis” (1593) та “The Rape of Lucrece” (1594), які сприяли його популярності в літературних колах. Упродовж життя він створив 38 п'єс, 154 сонети та низку інших поетичних творів, що зробило його однією з найвпливовіших постатей в історії англійської літератури [4].

Однією з ключових причин значущості творчості Шекспіра є її вплив на стандартизацію англійської мови. До його часу граматичні, орфографічні та лексичні норми ще не були чітко визначені. Проте завдяки поширенню його творів багато мовних форм закріпилися і стали загальноприйнятими. Таким чином, Шекспір не лише відображав мовні процеси своєї епохи, а й сприяв їх упорядкуванню. Крім того, значний внесок Шекспіра простежується у сфері поезики. Він вважається майстром білого вірша (blank verse), який характеризується використанням рядків із десяти складів із чергуванням наголошених і ненаголошених складів. Цей стиль став надзвичайно впливовим і широко використовується в англійській поезії [1].

Окрему увагу дослідників привертає питання про кількість слів, пов'язаних із творчістю Шекспіра. Як зазначає Девід Крістал, визначити точну кількість слів, «створених» Шекспіром, неможливо. За різними оцінками, йому приписують створення або популяризацію близько 1700 слів. Дослідження ґрунтуються на так званих перших зафіксованих уживаннях, однак той факт, що слово вперше з'являється у письмовому тексті Шекспіра, не означає, що він його вигадав. Ймовірно, багато з цих слів уже існували в усному мовленні того часу, а письменник лише зафіксував їх у своїх творах. Таким чином, творчість Шекспіра слід розглядати не лише як джерело мовних інновацій, але й як відображення мовних процесів ранньомодерного періоду розвитку англійської мови [2].

Одним із основних способів утворення нових слів у творчості Шекспіра було поєднання вже існуючих мовних елементів. Наприклад, слово *bedroom* виникло шляхом об'єднання двох окремих слів – *bed* і *room*. Подібні утворення сприяли спрощенню та стандартизації мовлення. Крім того, Шекспір активно

використовував афіксацію, додаючи префікси та суфікси до вже наявних слів. Так, слово *undress* було утворене за допомогою префікса *un-*, що надає значення заперечення. Іншим важливим механізмом була конверсія – перехід слова з однієї частини мови в іншу без зміни форми. Наприклад, слово *gossip*, яке спочатку використовувалося лише як іменник, почало функціонувати і як дієслово (*to gossip*). Шекспір також відігравав важливу роль у розвитку значень слів. Наприклад, слово *fashionable*, яке вперше зафіксоване у його творах, спочатку означало «такий, що відповідає тенденціям часу», а вже згодом набуло сучасного значення «стильний» [4].

Не менш значущим є внесок Шекспіра у формування фразеологічного фонду англійської мови. Багато виразів із його творів стали стійкими і широко використовуються донині. Серед них – *break the ice* (розрядити напружену ситуацію), *a heart of gold* (добра, щира людина), *the world is your oyster* (світ відкритий для можливостей). Ці фразеологізми не лише збагатили мову, а й стали невід’ємною частиною англомовної культури, що свідчить про глибокий і тривалий вплив творчості Шекспіра [3].

REFERENCES:

1. Albert C. Baugh, Thomas Cable. *A History of the English Language*. Fifth Edition, 2002. P. 217-218.
2. Heidi Burrows. *Shakespeare and modern English*. URL: <https://www.cambridge.org/elt/blog/2021/04/26/shakespeare-and-modern-english/> (дата звернення: 06.04.2026)
3. Parupalli Srinivas Rao. *THE INFLUENCE OF SHAKESPEARE ON THE ENGLISH LANGUAGE*. English Language Centre, King Faisal University, Al-Hasa, Kingdom of Saudi Arabia, 2018. 133 p. URL: https://www.researchgate.net/publication/334808354_THE_INFLUENCE_OF_SHAKESPEARE_ON_THE_ENGLISH_LANGUAGE
4. (дата звернення: 06.04.2026)
5. *Shakespeare's Influence on the English Language*. URL: <https://engoo.com/blog/travel-fun/shakespeares-influence-on-the-english-language/> (дата звернення: 06.04.2026)